

ACTION RESEARCH AS STRATEGY FOR LEARNING OF GIFTED AND TALENTED PUPILS

**Dean Iliev PhD., Full Professor
University St. Kliment Ohridski Bitola
Faculty of Education Bitola**

АКЦИОНА ИСТРАЖИВАЊА КАКО СТРАТЕГИЈА УЧЕЊА ДАРОВИТИХ УЧЕНИКА

**Ред. проф. д-р Деан Илиев
Универзитет „Св. Климент Охридски“- Битола
Педагошки факултет Битола**

Структура излагања

Увод

За надарене и талентиране

За надарене и талентиране ученике као
истраживачи- акциони истраживачи

За акционо истраживање надарених и
талентираних ученика као стратегија
поучавања и учења

Закључак

Референце

Око увода

Рад са талентираним и даровитим тражи оригиналност у:

Перцепцији планирања рада, реализације и евалуације даровитих,

Доношење креативних и оригиналних одлука у дијагнози надарености и талетираност, и проналажење специфичних начина рада са њима,

Дизајнирање специфичне методологије за праћење њихових постигнућа, њихово напредовање и успех.

За надарене и талентиране (1)

Надарени ученици:

- “... Оне који траже већу ширину и дубину учења и проширене могућности у курукулуму како би могли да развију своје способности.” (Maira Thomson)
- “различите дефиниције надарености које се протежу од општих до специфичних, али скоро све дефиниције укључују разлике у реализацију тог подручја” (*Encyclopedia of Giftedness, Creativity, and Talent*)

За надарене и талентиране (2)

“способне за високе перформансе, ..., траже диференциране образовне програме“ (Marland Definition)

“Најважније је да су студенти способни да критички евалуирају информације и изворе информација...”(Mason L. in Norris and Phillips, 1994)

За надарене и талентиране ученике као истраживачи- акциони истраживачи

- “Ученици практикују рефлексивне односе на своја свакодневна искуства, имају способност за истраживање скривених сила које имају утицаја на њихов живот.”
(Kincheloe L.J. and Steinberg R. S.)
- “Ученици могу придонети развоју школе преко утицаја на наставнике и оне који доносе одлуке, као резултат акционих истраживања вођених од стране ученика.” (Cheminais R)
- “...Акциона истраживања су активности “групе ученика” које садрже“...истраживања и проучавања пријашњих истраживања, интерпретира евиденцију података као базе података, која се анализира и интерпретира како би се дошло до закључака и препоруке,..., и побољша оно о чему су заинтересовани ученици...” (Cheminais R)

Табела Коришћење акционих истраживања од стране даровитих ученика у истраживању учионице и курикулума

У односу на:	Ученик као акциони истраживач, у зависности од његовог талента и надареност:
Избор на фокус – проблем	Уместо интерес групе, могу започети на основу своје индивидуалне одлуке и процене.
Партиципирачке-сурадничке одлуке	Уместо „да се буде укључен“, изабрати истраживачког партнера.
Истраживачке парадигме	Уместо позитивистичке перцепције „курикулума и знања“, може уочавати на интерпретативни и критички начин.
Истраживачки дизајни	Уместо фокусирање на опису, може изабрати, користити и комбинирати различите истраживачке дизајне.
Технике истраживања	Уместо користити структуриране инструменте за прибирање података, може креирати неструктуриране и наративне инструменте.
Процес прикупљања података	Уместо да чека да буде ангажован, преузима акцију и управља њом.
Анализа података	Уместо да користи „основне“ методе, користи најмање триангулацију.
Писање извештаја	Уместо шеме и шаблоне, користи креативне, не стриктуриране извештаје.
Методе презентирања извештаја	Уместо употреба стандардизованог начина академског презентирања, презентира практичне аспекте, употребљивост и корист резултата.
Употреба резултата	Уместо користи од резултата ученик њих критикује међа и

За акционо истраживање надарених и талентираних ученика као стратегија поучавања и учења

- “решавање проблема као „управљање са ситуацијом“, „превазилажење препрека“, „постизање жељених ефеката“, „радити да се нешто деси“,...“
- “... ученици желе да преузму контролу над учењем...” (Weinbaum A. at all.)

Табела Коришћење акционих истраживања од стране даровитих ученика у поучавању

У односу на:	Ученик као акциони истраживач, у зависности од његовог талента и надареност:		
	Учи за (како би знао):	Мисли за (како би разрешио):	Делује за-на (да промени):
Методe поучавања	X	X	X
Стратегије поучавања	X	X	X
Понашање наставника	X	X	X
Карактер курикулума	X	X	X
Односи у учионици	X	X	X
Коришћење медија	X	X	X
...	X	X	X

Табела Коришћење акционих истраживања од стране даровитих ученика у току учења

У односу на:	Ученик као акциони истраживач, у зависности од његовог талента и надареност:		
	Учи за... (како би знао):	Мисли за ... (како би разрешио):	Делује за-на... (да промени):
Методe учења	x	x	x
Стратегије учења	x	x	x
Стилови учења	x	x	x
Проблеми у учењу	x	x	x
Интерес за учење	x	x	x
Слаби резултати учења	x	x	x
Мотивација за учење	x	x	x
Комуникације у току учења	x	x	x

Закључци

!!!

(НА БАЗИ ДИСКУСИЈЕ)

Смернице дискусије

**ЗАШТО АКЦИОНА ИСТРАЖИВАЊА УЧЕНИКА
КАО СТРАТЕГИЈА УЧЕЊА И ПОУЧАВАЊА???**

Референце (1)

- Atweh B., Christensen C. and Dornan L., (2002). Students as action Researchers, In: Atweh B., Kemmis S. and Weeks P., *Action research in practice- Partnerships for Social Justice in Education*, Taylor & Francis
- Bear J. and Kaufman J.C., (2012). *Being Creative Inside and Outside the Classroom-How to Boost Your Students' Creativity – And Your Own*, Rotterdam: SENSE Publishers
- Cheminais R., (2012). *Children and Young People as Action Researchers: A practical guide to supporting pupil voice in schools*, Open University Press
- Iliev D. Pupils as action researchers - benefits and limitations, World Conference in Educational Science, Istanbul, published on Elsevier, *Procedia - Social and Behavioral Sciences*
- Kerr B. (Ed.), (2009). *Encyclopedia of Giftedness, Creativity, and Talent Vol. 1/2*, London: SAGE Publications
- Kincheloe L.J. and Steinberg R. S. (2002). Students as Researchers: Critical Visions, Emancipatory Insights In: Shirley R.Steinberg and Joe L.Kincheloe (Ed.). *Students as Researchers: Creating Classrooms that Matter*, London: Taylor & Francis e-Library, p.3

Референце (2)

- Mason L., Beliefs about knowledge and revision of knowledge: on the importance of epistemic beliefs for intentional conceptual change in elementary and middle school students, In: Bendixen D. L. and Feucht C.F. (Ed.), (2010). *Personal Epistemology in the Classroom*, Cambridge University Press
- Smith C., (2005). *Teaching Gifted and Talented Pupils in the Primary School*, London: Paul Chapman Publishing, A SAGE Publications Company
- Teare B., (2005). *Effective Resources for Able & Talented Children*, London: Continuum International Publishing Group
- Teare B., (2006). *Problem-solving and Thinking Skills Resources for Able and Talented Children*, London: Network Continuum Education
- Thomson M., (2006). *Supporting Gifted and Talented Pupils in the Secondary School*, Paul Chapman Publishing A SAGE Publications Company
- Tunncliffe C., (2010). *Teaching Able, Gifted and Talented Children Strategies, Activities and Resources Clive*, London: SAGE Publications
- Weinbaum A. at all., (2004). *Teaching as Inquiry: Asking Hard Questions to Improve Practice and Student Achievement*, Teachers College Press